

hebben aan de wedstrijd deelgenomen

de nieuwe maan (vervolg)

het is alsof je weer
een moederschoot betreedt:
ben je droevig
word je nog droeviger
ben je woedend
dan word je
nog woedender
ben je verlangend
dan word je
nog verlangender...

het was de eerste keer
dat ik samen met anderen
op die ingetogen wijze
de nieuwe maan vierde

anders hoor je er alleen
binnen te gaan
nu gaven we elkaar
in de stille donkerte
even stilzwijgend de hand

nog nooit had ik de kentering
van de maan
ook al was die uiteraard
op de middag niet zichtbaar
zo aan den lijve ondervonden

ik voelde of liever:
werd gewaar
wat dé boodschap

van die stenen iglo was
die niet voorniet "de nieuwe
maan" genoemd wordt
ik had ze ooit
boven de ingang
in een zandstenen sluitstuk
gebeiteld
net zoals ik ook
ooit de spiraal
heb gekapt
in het sluitstuk boven de poort

steenkappen zit in de familie:
de zoon karel van torenklimmer
jaak versteylen

heeft immers de letters
rondom de matsijsput
nabij de kathedraal
van antwerpen gekapt
dit is de tekst
die ik toen beitelde:

**"nog nooit
is de maan
op haar donkerste punt
blijven staan"**

LUC VERSTEYLEN

517

Hemel (tweede vervolg)

Het woord 'hemel' komt ongeveer
zevenhonderdveertigmaal voor in de Bijbel; het is al in de
eerste volzin aanwezig: 'In het begin schiep God de *hemel*
en de aarde' (Gen. 1,1), vervolgens op de tweede dag van
het scheppingsverhaal: 'God zei: "Er moet midden in het
water een gewelf komen dat de watermassa's van elkaar
scheidt." En zo gebeurde het. God maakte het gewelf en
scheidde het water onder het gewelf van het water
erboven. Hij noemde het gewelf *hemel*. Het werd avond
en het werd morgen. De tweede dag.' (Gen. 1,6-8)

De laatste keer verschijnt het woord op het einde van het
laatste boek uit het N.T.: 'Ik raakte in vervoering, en hij
nam mij mee naar een heel hoge berg en liet me de
heilige stad Jeruzalem zien, die uit de *hemel* neerdaalde,
bij God vandaan.' (Op. 21,10)

De woorden 'hemel' (Ndl.), 'Himmel' (D.) en 'heaven' (E.)
gaan terug op een algemeen Germaans woord als
**himena*, dat eveneens 'hemel' betekent. De etymologie is
niet duidelijk. Men denkt enerzijds aan het begrip
'bedekken': ook 'hemd' behoort tot de woordfamilie
omdat het dient om het lichaam te bedekken. Anderzijds

denkt men aan het begrip 'steen', in die zin dat men
vroeger de hemel zag als een stenen gewelf; in die
richting wijst ook het D. 'Hammer' dat vroeger 'steen'
betekende, in de zin van een stenen gereedschap.

Tussen hemel en aarde zweven

Iemand die niet met zijn twee voeten op de grond staat,
en die zijn contact met de werkelijkheid verloren heeft,
kan ietwat spottend te horen krijgen: 'Hij zweeft tussen
hemel en aarde'.

'Absalom, die op zijn muilnier reed, kwam plotseling oog
in oog te staan met een aantal soldaten van David.
Toen het muilnier onder een grote terebint doorging,
raakte Absalom met zijn haren verstrikt in de takken.
Zo bleef hij hangen tussen hemel en aarde, terwijl het
muilnier verder draafde.' (2 Sam. 18,9)

Geen enkele Ndl. vertaling gebruikt hier het ww.
'zweven'; misschien komt onze uitdrukking 'tussen hemel
en aarde zweven' van de Duits: '...so dass er *zwischen
Himmel und Erde schwebte*.'

Herberg

Het eerste deel van 'herberg' hoort bij 'heer' in de
betekenis van 'leger'; het tweede hoort bij het ww.
'bergen', 'opbergen', 'verbergen', 'in veiligheid brengen'.
Toen het woord in de tiende eeuw als 'heribergi' werd
vermeld, was het etymologisch een 'onderkomen voor het
leger'. Die betekenis is in het Middelnederlands al
verdwenen, en verschoven naar 'nachtverblijf voor
vreemden', 'eenvoudig hotel'. Later, in de zeventiende
eeuw, ontstond daaruit de betekenis 'eetgelegenheid',
'drinkgelegenheid', 'kroeg'.

Herder

De goede herder

Een 'herder' is een bewaker of hoeder van een kudde,
meestal een kudde schapen. Het woord komt een goede
vijftigmaal voor in de Bijbel.

(Wordt vervolgd)

BART MESOTTEN

Johan Kelders

Hakenkruisboys

„Hier.”
Ik krijg een pamflet in de handen gedrukt.
„Lezen.”
Ik begin te lezen. Zwijgen heeft geen zin.
Tegen deze hakenkruisboys heb ik geen schijn van kans.
Het is één tegen vier, voden tegen leer.
Eén verkeerde beweging, en ik word in elkaar geslagen.
Bovendien hebben ze gedronken. Dat maakt ze nog gewelddadiger.
Het pamflet gaat over buitenlanders die alles voor de blanken verpesten.
Vooral moslims en zwarten zijn fout.
Dat zijn *Untermenschen*, het laagste van het laagste, veeleer ongedierte dan schepsels. Parasieten, ratten, bloedzuigers, vampiers, luizen...
Het gaat maar door, er komt geen einde aan.
„Wat vind je ervan?”
Ik ben uitgelezen en ze kijken me dreigend aan.
Ik aarzel, maar ik heb geen keus. Ik moet het wel met ze eens zijn.
Tegen zoveel hakenkruis kan ik niet op.
„Het is een mening”, probeer ik nog.
„Een mening.”
Eentje gaat pal voor me staan en geeft me een beuk.
Ik blijf met moeite overeind en ze schieten in de lach.
„Het is de waarheid”, sneert een ander. „Of niet?”
Zijn hand schiet dreigend omhoog. Ik kan de hakenkruizen op zijn arm duidelijk zien.
„Het is de waarheid”, herhaal ik gedwee.
Ik heb geen zin in een aframmeling.
„Goed zo!”, brullen ze in koor. „Zo mogen we het horen.”
Ze beginnen een lied te zingen. Het gaat over mannen van staal die van geen wijken weten.
Soms stampen ze er met hun laarzen bij – alsof de woorden niet genoeg zijn. Een jongen met een doodskop op zijn T-shirt brengt al zingend de Hitlergroet, de anderen volgen.
Het lijkt of de SS voorbijstormt. Of Zwart Front, Ku Kux Klan, een Antwerpse rambo die lukraak een zwarte neerknaalt.
Het racisme kent vele namen.
Ergens begint een vogel te fluiten. Hij fluit voor de hele wereld.
Voor alle mensen bij elkaar, ongeacht hun huidkleur, rang of stand.
De stampende laarzen zijn in een mum van tijd weg.
Tegen zoveel pracht en eerlijkheid kunnen ze niet op.
„Ik ben de waarheid”, jubelt de vogel.

UIT DEN GROOTEN VOLKSKALENDER VAN PAUL VAN ZUMMEREN

Onweer in mei, het hoort erbij. Het zou een weerspreuk uit
mijn oude grote volkskalender kunnen zijn, maar is het niet.

Onweer is voor onze voorouders altijd een geweldig natu-
verschijnsel geweest. Kwam onweer in de maand maart
voort, dan werd het duidelijk verfoeid. Komt onweer echter
voor in de meimaand, dan wordt dat weerfenomeen beju-
beld. Want, dacht men vroeger: onweer heeft een heilzame
werking op alles wat groeit en bloeit. Maar, even verderop in
het jaar, in de zomer, dan baart onweer vaak angst en zorg.

We zitten nog in de meimaand, dus citeer ik verder even wat
onweersspreuken voor deze tijd van het jaar. Zoals deze:

ONWEER IN MEI, MAAKT DE BOEREN BLIJ

En waarom zijn de boeren blij met onweer in mei? Wel, deze
spreuk verklaart dat:

ONWEER IN MEI GEEFT GRAS IN DE WEI

En een variatie op die idee is deze spreuk:

ONWEER IN MEI IS EEN VRUCHTBAAR GETIJ

Men ging zelfs vroeger nog verder en zei:

HET ONWEER IN DE SCHONE MEI DOET HET KOREN BLOEIEN TOT OP DE HEI

Spijtig genoeg is het altijd wel zo, dat na een onweer de tem-
peraturen dalen en dat regen vaak een natuurlijk gevolg is
van die weersverandering. Maar, niet getreurd, zei men vroeger,
want:

IN MEI REGENT HET BROOD EN HOOI

KRISTIEN VAN ZUMMEREN